

Polŋ nyegãaŋ sebe maŋ há Galasitaamba-i Nelmuoyamma

Pol nyegãaŋ sebe daayo-i há Galasi Diilonŋ-dũŋ-baamba. *Yuifubaa-ba waa-bei, *niëraamba bi waa. Ba nuɔ Yesu-Kirsa maama-i Pol yaa wulaa-i aa hũu-ma. Nga huɔŋgu naŋgu juɔ hi, nuɔmba namba kã ka ta ba guɔl ba gbeini-i. Kutaamba taa ba piiye wuɔ Pol fuɔ fɛɛ-i Yesu *pɔpuɔrbilonŋ-kerre sɪ, aa uŋ waŋ Diilonŋ-nelma-i dumaa, ma yaaŋga'i sɪ. Ba taa ba bi piiye wuɔ niëraamba maŋ hũyãa Yesu maama-i ba saaya ba *jã a saa baa Yuifu ba *ãnjĩnamma-i.

Baŋ piiyeŋ dumaanŋo-na, ma kã ka hi Pol. Pol wuɔ nyegãaŋ sebe daayo-i a tagaaya pigãaŋ-ba ba da ba suɔ wuɔ fuɔ-i Yesu pɔpuɔrbilonŋo-i kelkel (sap. 1-2). U biyaa *Tobisɪcɔlɔnniŋ-sebe maama-i tagaaya pigãaŋ-ba wuɔ molo siɛ gbãa wuɔ Yuifu ba ãnjĩnamma-i a ce nelviinŋo Diilonŋo yufelle-na; kɛɛ da ŋ hũu Yesu maama-i ku yaa gbãa ce-ni nelviinŋ nuɔ (sap. 3-4). Wuɔ Yesu-Kirsa hũyãa Diilonŋ-dũŋ-baamba-i ãnjĩnamma nyisɛnni-na a ce ba waa ba fɛɛŋ nuɔ; kɛɛ ba yaŋ ba hɔmmu fɛ gbarnu. Nga wuɔ baŋ yeŋ ba fɛɛŋ nuɔ, ba baa naŋ hãlmaanŋ-nu baa kufanŋu-i a ta ba ce kumaŋ dɔlaanŋ-bei. Ba yaŋ *Diilonŋ-Yalle ta di ta ba yaanŋ-na ba ãncemma-na hiere (sap. 5-6).

1 Muo Pol, Yesu-Kirsa *pɔpuɔrbilonɔ muo. Pɔpuɔrbilosinni fanni-i mi saa da-ni nuɔŋ nammu-na, mi saa bi da-ni neliɛŋ bargo-na, ŋga Yesu-Kirsa-i baa i To-i Diilonɔ manɔ siire-yuo hiel-o kuomba hɔlma-na, ba yaa hãa-mi baa-ni. 2 Muo baa tobimba manɔ dii bande-i-na hiere, i jaalaa Diilonɔ-dũŋ-baanɔ namaa namanɔ dii Galasi-i-na. 3 I To-i Diilonɔ-i, baa Itienɔ-i Yesu-Kirsa-i, ba kãyã-nei aa fẽ na hɔmmu-i.

4 Yesu-Kirsa ciɛ u fɛrɛ tãmmaŋ-kũŋgu a pir i ãmbabalma-i i yunni-na a duo hũu-ye miwaba-balanɔ daayo nammu-na ŋaa i To-i Diilonɔ un taaranɔ-kuo dumaa. 5 Terienɔgu fanɔgu-na, yaanɔ bɔbɔima ta ma haa Diilonɔ-na hɔnni manɔ jonɔ! Ma ce dumaa.

Neldɔdɔlma dii ma diei yonɔ

6 Nanɔ duonɔ ta na ciina Diilonɔ-i donduo du-maanɔ manɔ nuo-i, ku cuu mi huonɔga-i; ŋ sie suo wuo u yaa ciɛ baa-na aa bi-na *Kirsa barguo-i-na duo ce-na u baanɔ namaa; na bir yanɔ ufanɔ-i aa ta na gbar na nyaanu neldɔdɔlma namma. 7 A ne da neldɔdɔlma namma si dii ji fa yii baa Kirsa maama-i. Ba tãal-na. Ba taara ba cure Kirsa *Neldɔdɔlma-i. 8 Inɔ waanɔ Neldɔdɔlma manɔ baa-na, umanɔ duo kã ka wanɔ u denɔ maama baa-na, Diilo baa yanɔ kutienɔ-i. Halle da ku fiɛ'a miemɛi, Diilo baa yanɔ-ye. Da ku fiɛ'a *dɔrpɔpuɔrbilonɔ, Diilo baa yanɔ-yo. 9 I gbuoya-nei baa-ma cor, mi tiraa mi tir ma yaa baa-na daama-i: Nanɔ hũyã Neldɔdɔlma manɔ, umanɔ duo kã ka wanɔ u denɔ maama baa-na, Diilo baa yanɔ kutienɔ-i. 10 Namaa wulaa, dumandɛ-i-na mi taara nelbiliemba'i dɔl-mi waa mi taara Diilonɔ'i dɔl-mi? Mi taara mi ce

kumaŋ dɔlaanuŋ nelbiliemba wei? Kuɔ mi taa mi taara nelbiliemba dɔl-mi, mii naa saa gbãa waa Kirsa cãarãŋ muɔ.

Polŋ daa Yesu pɔpuɔrbilosɪnni-i dumaa

¹¹ Tobin namaa, yaan mi wan ninsoŋo-i baa-na: Minŋ waanŋ *Neldɔdɔlma maŋ baa-na, nelbilonŋ huɔyasaŋga sɪ. ¹² Mi saa nu-ma nelieŋ nuŋ-nu, mi saa bi hãalã-mei molonŋ wulaa; Yesu-Kirsa fuɔ fere yaa tigãanŋ-mi baa-ma.

¹³ Minŋ ŋa naa ta mi wuɔ *Yuifu ba Diilonŋ-hũmelle-i dumaa, na saa bi yanŋ-ma numma. Mi taa mi ce Diilonŋo dũŋ-baamba-i kpãncɔlgũɔ mi cor. Mi taa mi taara mi muonu Diilonŋo dũŋgu-i. ¹⁴ Mii naa silaa vaa mi fere cor baa Yuifu ba Diilonŋ-hũmelle wuɔsaanŋu-i; a ce dumaanŋo-na, mi nabaamba-na, nuɔmba bɔi saa ta ba fi baa-mi. ¹⁵ Nŋa ku huɔŋguŋ juɔ hi, umaŋ hielaa u yufelle miɛ dii mi nyu kusũŋgu-na, u cie baa-mi aa bi-mi ce-mi u wuonŋ muɔ, ¹⁶ aa pigãanŋ-mi u Biɛŋo-i mi da mi wanŋ u maama-i baa *niɛraamba-i. Mafamaŋ cie, mi saa piɛ molonŋ caanŋ-nu wuɔ mi ka yuu-yo baa nelma. ¹⁷ Mi saa bi kã *Yerusalemu-i-na ka ne bamaŋ taa yaanŋa muɔ-na Yesu pɔpuɔrbilontesɪnni-na. Mi yaanŋ aa sire kã Arabi*. Ku huonŋgu-na, mi suɔ bir jo Damasi-i-na. ¹⁸ Mi cie bienŋa siei aa suɔ da mi kã Yerusalemu-i-na da mi ka taara Pier† suɔ-yo. Minŋ kaa da-yo, mi cie yinni cɪncieluo baa ni ndii yonŋ baa ufanŋo-i. ¹⁹ Minŋ kãa terieŋgu-na, da ma hel fuɔ baa Itienŋo hãanŋo-i Sake-i-na, mi yufelle saa haa

* **1:17** Arabi: Nelle nanŋ yerre-i dumaanŋo-na. † **1:18** Pier yerre nande yaa wuɔ Sefasi. Nieŋ Nsãa 1.42.

Yesu *pɔpuɔrbilonɔ naŋ-na. ²⁰ Miŋ waŋ maman daama-i coima si; Diilonɔ yaa mi siɛra.

²¹ Miŋ hilaa terienɔgu-na, mi kã Siiri mara nuɔ, aa sire terienɔgu-na a kã Silisi mara nuɔ. ²² Baman cuu Kirsa huonɔ-nu *Yude-i-na, ba saa naa hi da mi yufelle yogo. ²³ Ba taa ba nu nuɔmba piiye yonɔ wuɔ: «Uman taa u ce-ye kpãncɔlgũɔ-i, u yaan fiɛfiɛ-i-na aa tuɔ waŋ Yesu maama baa nuɔmba-i; ŋ siɛ suɔ wuɔ uu naa gbuu cɔ-ma.» ²⁴ Kuŋ ciɛ du-maonɔ-na, baa ta ba gbelien Diilonɔ-i mi maama-na.

2

Yesu pɔpuɔrbiamba daa ba-naa Yerusalemu-i-na

¹ Bien cinciɛluo baa a naa ku huonɔgu-na, mi tiraa bir kã *Yerusalemu-i-na baa Barnabasi. Mii naa bi ce Tite kã baa-mi. ² Mi kãa Diilon-kamma. Miŋ kãa, yiingu nanɔgu-na, yiɛ da i-naa baa Diilon-dũŋ-baamba yaataamba-i ba kula. Miŋ waŋ *Neldɔdɔlma-i dumaa baa *niɛraamba-i, miɛ suur ma yaanɔga-na a piiye tũnu-bei. Mi saa ta mi taara mi maacemma ce maacɛnɔgbãŋgbãlamma ku'i ciɛ miɛ suur ma yaanɔga-na a piiye tũnu-bei. ³ Halle mi nawuonɔ-i Tite waa nieryienɔ, nga molo saa ji guor-o yinduonɔgu wuɔ u *jã. ⁴ N siɛ suɔ wuɔ huhurmantaamba namba waa guɔl baa Diilon-dũŋ-baan miɛnɔ-i. Bafamba taa ba taara u jã. Ba yagalaa suur baa-ye da ba ne in yɛŋ i fɛɛŋ nuɔ dumaa Yesu-Kirsa horre-na aa da ba bir ce ku yaa sɔgɔlnu *Moisi *anjɛnamma-i i gbeini-na. ⁵ I saa hũu aa hã-ba halle cɛkũɔ. I ciɛ mafamma-i ninsonɔ man dii Neldɔdɔlma-na u duɔ gbãa tiɛ u temma-i na da na suɔ-yo.

6 Miŋ piiye tūnu yaataamba-i, ba saa da manamma naara. A ne da ba kãŋ ba yaa-i nelbõmbõmbaa-ba-i Diilonŋ-dũŋgu-na, ŋga baŋ niε kumaŋ aa ta ba kãŋ-ba, mei sa ne kufaŋgu-i. Diilonŋo sa ce cieluɔ. 7 Ba saa da manamma haa. Ŋga ba daa Diilonŋ uŋ puɔraa Pier dumaa wuɔ u waŋ Neldɔdɔlma-i baa *Yuifubaa-ba-i, u bi puɔraa muɔŋo-i dumei wuɔ mi waŋ-ma baa niεraamba-i. 8 Uŋ puɔraa Pier dumaa Yuifubaa-ba wulaa, u bi puɔraa muɔŋo-i dumei banamba wulaa. 9 Sake-i baa Pier a naara Nsãa-i ba taa ba kãŋ ba yaa-i Diilonŋ-dũŋ-baamba yuntaaŋ-kireiŋa-i. Bafambaŋ juɔ suɔ wuɔ Diilonŋo'i ciε baa-mi aa hã-mi maaceŋ daama-i, baa dii hũmma muɔ baa Barnabasi-i i nammu-na a pigãaŋ wuɔ ba hũyãa-ma. Terieŋgu faŋgu-na, yiε saa-ma baa i-naa; miε yiε i ka kã niεraamba hɔlma-na ka tie waŋ Yesu maama-i, bafaŋ ba'a ba ka kã Yuifu ba wulaa. 10 Ba taaraaya nelma diei yoŋ i wulaa: wuɔ i baa yaŋ ba sũntaamba maama karaanu-yiε Yerusalemu-i-na. Mi bi ciε-ma ma cemma-i.

Pol cãlãa Pier nuɔmba-na

11 Ku huonŋu-na, Pier wuɔ ji jo Antiyɔsi-i-na i wulaa. Uŋ juɔ, mi saa yaŋ-yo; uu naa silaa cãl cor. 12 Uŋ juɔ, u taa u gbonu u wuo niiwuoni-i baa tobimba maŋ *niεraamba-i. Huonŋu nanŋu juɔ hi, Sake wuɔ saanŋ nuɔmba jo. Bafamba taa ba kuye *jãmmaŋ-kũŋgu-i. Baŋ juɔ, Pier wuɔ kãalã, u sa tiraa wuo niiwuoni-i baa niεraamba-i. 13 *Yuifubaa-ba namba waa baa-yo, bafamba-i hiere baa bi suuye ba yufieŋa-i aa cu Pier huonŋu. Halle Barnabasi fuɔ fεε yaanŋ ba tãal-o dii-yo ba dawɔruɔ-i-na. 14 Miŋ juɔ da ba ciluɔ sa

kā hūmeduəle baa ninsoŋo maŋ dii *Neldəɔɔlma-na, miε fulnu Pier nuəmba-na miε: «Nuəni maŋ Yuifuyieŋ nuə, nuə da ŋ yaŋ Yuifusinni-i aa ce ŋ fere nieryieŋ nuə, ma da niε ŋ ta ŋ taara ŋ guor niεraamba-i ce-ba Yuifubaa?

¹⁵ «Miε fuə, miε huəŋ baa Yuifusinni-i; niεraaŋ miε sɪ, ba kāŋ ba yaa-i āmbabalmanciraamba-i wuə ba sa wuə *Moisi *ānjɪnamma-i. ¹⁶ Nga i suyaa wuə neliε siε gbāa wuə ānjɪnamma-i a ce nelviinjo Diilonjo yufelle-na. Da ŋ hūu Yesu-Kirsa maama-i, ku yaa Diilonjo tuə kāŋ-ni nelviin nuə. Ku'i ciε miε i bi hūu Yesu-Kirsa maama-i diε gbāa ce nelviin miε Diilonjo yufelle-na. Ku saa ce ŋaa ānjɪnamma wuəsaangu yaa ka ce-ye nelviin miε Diilonjo yufelle-na de! In hūyāa Yesu-Kirsa maama-i, ku yaa ka ce-ye nelviin miε, ni ma'i sɪ ānjɪnamma wuəsaangu siε gbāa ce moloŋo nelviinjo. ¹⁷ Miε maŋ Yuifubaa miε, da kuə in hūyāa Yesu maama-i diε vii Diilonjo yaanga-na, i ciε āmbabalmanciraan miε baa niεraamba-i hiere kuuduəŋgu, ku yuŋgu yaa wuə *Kirsa yaa diyaan nuəmba-i āmbabalma cemma-na ke! A ne da ma'i sɪ. ¹⁸ Miŋ naana hūmelle maŋ, da mi tiraa bir jodie, ku pigaaŋ wuə mi cālāa cemma. ¹⁹ Na saa da, ānjɪnamma ciε meɪ hiel mi nanga ma wuəsaangu-na da mi ta mi ce baa Diilonjo. Kuu dii ŋaa ba gbuu-mi baa Kirsa-i ko-mi. A ce dumaanjo-na ānjɪnamma siε gbāa yuu-mi baa weima. ²⁰ Kuu dii ŋaa mi kuu, mi yalle taa aa Kirsa diele yaa cer waa-miε. Miŋ yeŋ terieŋgu maŋ nuə-i nyuŋgo-i-na, mi haa mi nanga-i Diilon-Bieŋo yaa nuə-i. U yaa dɔlaa-mi aa hūu-ma ku mi maama-na. ²¹ Mi siε ciina Diilonjo hujarre-i. Kuə ānjɪnamma yaa taa

ma ce-ye nelviin miε Diilonjo yufelle-na, dumaanjo-na Kirsa kuliingu naa ce gbāngbāñ.»

3

Anjɪnamma sa ce nelieŋo nelviinjo

¹ Galasitaan namaanjo-i daana-i, na yunni kuu aa yaŋ-na. Hai moloŋo-i biεnaana na yunni-i biεnaŋ daama temma-i? N siε suɔ wuɔ Yesu-Kirsan kuu yungu maŋ nuɔ-i *daanɔ-na, ma waan kaala baa namaanjo-i.

² Mi ka yuu-na baa nelma diei yoŋ: Diilonjo hāa-na u *Yalle-i wuɔ na wuɔyaa *Moisi *anjɪnamma yaa fafamma sisɔ u hāa-na baa-de wuɔ na yiεraaya nu *Neldɔɔlma-i aa hūu-ma? ³ Bige-i ciε na yunni ku aa yaŋ-na dumaanjo-na? Bige-i ciε naŋ duɔŋ mamaŋ baa *Diilonj-Yalle-i na ta na taara na perieŋ-ma fiεfiε-i-na baa namaa feɾeŋ fɔŋgūɔ? ⁴ Na daa nelma bɔi. Na yuu ba'a Diilonjo pigāaŋ-na baa-ma gbāngbāñ wei? U saa pigāaŋ-na baa-ma gbāngbāñ! ⁵ Diilonj duɔ hā-na u Yalle-i aa tuɔ ce gbεε-weima-i na hɔlma-na, u ce kufanɔ-i wuɔ na wuɔ anjɪnamma sisɔ u ce-ku wuɔ na nuɔ Neldɔɔlma-i aa hūu-ma?

⁶ Na saa da, Diilonj-nelma ciεra wuɔ: «*Abiramu hūyāa Diilonj-nelma-i aa haa u nanɔa yuɔ ku'i ciε Diilonjo tuɔ kāŋ-yo nelviinjo.»* ⁷ Terieŋgu fanɔna, na saaya na suɔ wuɔ bamaŋ hūyāa Diilonj-nelma-i Abiramu temma-i, ba yaa Abiramu bisāŋ-kirɛiŋa-i. ⁸ A saanu baa mamaŋ nyεgāaŋ Diilonj-nelma-na, Diilonjo taara *niεraamba maŋ da ba hūu u maama-i u dii-ba baa nelviimba, ku'i ciε u wuɔyaa

* **3:6** Miwaanjo jɪnamman-sebε (Genèse) 15.6

wan̄ neldɔdɔl daama-i baa Abiramu-i wuɔ: «*Mi ka ta mi cor baa nuɔnei mi ce baa dūnni-i hiere hiema-na.*»† 9 A ce dumaan̄o-na, Abiramun̄ haa u nan̄ga-i Diilon̄o-na u ce baa-yo duma, uman̄ duɔ bi haa u nan̄ga-i yuɔ u ka bi ce baa-yo Abiramu temma-i.

10 A ne da baman̄ haa ba nan̄ga añjinamma wuɔsaangu-na, Diilon̄o waasaan̄-ba. Bige-i ciɛ mi wan̄-ma dumaan̄o-na? Ma nyegāan̄ Diilon̄-nelma-na wuɔ: «*Baman̄ sa wuɔyaan̄ añjinamma-i hiere ma kūngu-na, Diilon̄o ka waasa-bei.*»‡ 11 Aa bi tiraa nyegēn̄ wuɔ: «*Uman̄ duɔ haa u nan̄ga Diilon̄o-na, nelviin̄o; u ka kor.*»§ Terien̄gu fan̄gu-na, ku kaalaaya wuɔ molo siɛ gbāa wuɔ añjinamma-i a ce nelviin̄o Diilon̄o yufelle-na. 12 Nga ma bi tiraa nyegēn̄ wuɔ: «*Uman̄ duɔ gbāa wuɔ añjinamma hūmien̄a-i hiere, a ka kor-o.*»* Terien̄gu fan̄gu-na, ku pigāan̄ wuɔ a haa η nan̄ga-i Diilon̄o-na baa a haa η nan̄ga-i añjinamma wuɔsaangu-na, nelduɔma sī.

13 Nga molo saa gbāa wuɔ añjinamma-i ma kūngu-na hiere. A ce dumaan̄o-na Diilon̄o naa waasa-yiɛ. Nga Yesu-Kirsan̄ kuu *daangu-na, ku pigāan̄ wuɔ u hūyāa miɛ waasamma-i ce-ma u maama. Kuman̄ ciɛ mi wan̄-ma dumaan̄o-na, ma nyegāan̄ Diilon̄-nelma-na wuɔ: «*Da ba nun̄ uman̄ daan̄-nu, ku pigāan̄ wuɔ Diilon̄o waasaan̄ kutien̄o-i.*»† 14 Ku ciɛ dumɛi Diilon̄ un̄ ηa naa pā nun̄gu man̄ baa Abiramu-i wuɔ u ka ce baa-yo, Yesu-Kirsa ce ku jo ji bure bi hi niɛraamba-i. Aa Diilon̄ un̄ pāa u Yalle

† 3:8 Míwaan̄o j̄nman̄-sebe (Genèse) 12.3 ‡ 3:10 An̄jinamma tiyemman̄-sebe (Deutéronome) 27.26 § 3:11 Abakuke (Habaquq) 2.4 * 3:12 Buolman̄-sebe (Lévitique) 18.5; Ɔɔm. 10.5 † 3:13 An̄jinamma tiyemman̄-sebe (Deutéronome) 21.23

man̄ nuŋgu-i, i hieroŋo-i in̄ hũyãa u maama-i ku'i cie i tie da-de.

¹⁵ Tobin̄ namaa, mi ka wan̄ nelma diei a pigãan̄-na a saa baa kuŋ ceŋ duma a i tie da-ku: Moloŋ duo pã nuŋgu baa u nanolŋo aa nyegẽŋ sebe aa haa u niele, u sie gbãa ka bir jo baa huon̄-ãndaan̄gu. ¹⁶ A ne da Diilon̄o pãa u nuŋgu-i baa Abiramu-i baa u huon̄gu-i. Ba saa cira: «U huon̄-baamba». Ku ka ce ŋaa baa dii boi. Ba ciera: «U huon̄gu». A pigãan̄ wuo uu dii u diei; aa u yaa *Kirsa-i. ¹⁷ Min̄ taaran̄ mi wan̄ maman̄ ma yaa daama: Diilon̄ uŋ pãa nuŋgu man̄ baa Abiramu-i, Moisi añjin̄amma sie gbãa jo bien̄ nuosiba hãi baa bien̄ komorre baa cincielluo ku huon̄gu-na ji boruona-kuo. Ma sie gbãa ce. ¹⁸ Da kuo Diilon̄ uŋ pãa nuŋgu man̄, ku da añjin̄amma wuosaan̄gu'i nuo-i, ba sa tiraa bi kufan̄gu-i nupãlle. A ne da Diilon̄ uŋ cie baa Abiramu-i uu naa pã nuŋgu'i baa-yo aa ce-ma.

Anjin̄amma yun̄gu yaa haku-i?

¹⁹ Terien̄gu fan̄gu-na, Diilon̄o hãa-ye *añjin̄amma-i yun̄ haku-i nuo-i? U naaraaya-mei u nupãlle-na i die tie da i maacembabalamma-i. U cie ku yaa-i a tuo cie *Abiramu hãayelŋo jomma-i; nupãlle vii u yaa-i. Anjin̄amma famma-i *dɔrpɔpuɔrbiemba'i hãa *Moisi-i baa-ma u jo baa-ma ji hã-ye. ²⁰ A ne da Diilon̄ uŋ pãa nuŋgu man̄ baa Abiramu-i, molo saa waa ba hɔlma-na, Diilo fuo fere yaa piye baa Abiramu-i. ²¹ Terien̄gu fan̄gu-na, añjin̄ammaŋ waan̄ maman̄, ma hilaa ma den̄ baa Diilon̄-nupãlle-i wei? Ma saa hel ma den̄! Kuo añjin̄amma namma waa ta ma gbã ma kor nuomba-i, maa naa gbãa ta ma ce

nelienjo-i nelviinjo Diilonjo yufelle-na. ²² Nga Diilonj-nelma karaa āndaanġu-i wuō āmbabalma cuure nuōmba-i hiere, a ce dumaanjo-na bamaŋ da ba hūu Yesu-Kirsa maama-i, Diilonj uŋ pāa nuŋgu maŋ, u ka ce-ku hā-ba.

²³ Aa *Kirsa maama suō da ma jo, ānjīnamma naa ce-ye ŋaa kasobienj miε fuō Diilonjo ji pigāan-ye Kirsa maama-i i diε hūu-ma. ²⁴ A ce dumaanjo-na, ānjīnamma naa waa i yuŋ-nu ta ma dii-ye hūmelle-na ma cie Kirsa duō jo i diε hūu u maama-i a ce nelviinj miε Diilonjo yufelle-na. ²⁵ Kirsaŋ juō aa i hūu u maama-i, ānjīnamma sa tiraa ma ye i yuŋgu-na.

²⁶ Fiefiε-i-na, naŋ hūyāa Yesu-Kirsa maama-i, na cie Diilonj-bisālŋ namaa hiere. ²⁷ Namaa namaŋ *baatisenj hiere a suur Kirsa horre-na, na biyaa Kirsa maama. ²⁸ *Yuifuyienj nuō o, Yuifuyienj nuō sī o, kōrienj nuō o, kōrienj nuō sī o, bibienj nuō o, cicienj nuō o, yuŋgu si dii-kuō. Na cie baaduōŋ namaa Yesu-Kirsa horre-na. ²⁹ Aa da na waa Kirsa baan namaa, na cie Abiramu huonj-baan namaa, a ce dumaanjo-na, Diilonj uŋ pāa nuŋgu maŋ baa Abiramu-i na nuŋgu dii-kuō.

4

¹ Miŋ taaraŋ mi waŋ mamaŋ baa-na ma yaa daama: Kuu dii ŋaa bisālāanjo maŋ saaya u sire wuo u bīncōinj-ciilunġu. Ciilunġu vii u yaa-i, ŋga u yaanġaŋ'a ka saa hi kaala yogo, uu dii ŋaa kōrienjo: U sie gbāa ce kumaŋ dōlaanu-yuō baa ciilunġ daaku-i. ² Nuōmba'i dii ta ba ne fuō fεε-i aa bi ta ba ne u wεima-i ba cie u bīncōinj uŋ diyaa

huoŋgu maŋ ku da ku hi.* ³ Ku yaa naa waa ŋaa miε kũŋgu-i. I waa ŋaa bisālŋ miε. Bĩncuoŋ-hũmelle naa guor i tiε wuo-de ŋaa koraan miε. ⁴ Nga Diilonŋ uŋ ŋa naa dii huoŋgu maŋ, kuŋ juo hi, u saanŋ u Biεŋo jo. U juo ciεŋo'i ji honŋ-yo *aŋjĩnamma baaŋgu-na ⁵ duo gbãa sãa i yunni-i, miε maŋ waa aŋjĩnamma nyisenni-na. U ciε mafamma-i i diε gbãa diε ce Diilonŋ-bisālŋ miε.

⁶ Nanŋ yeŋ Diilonŋ-bisālŋ namaa, ku'i ciε Diilonŋo saanŋ u Biεŋo *Yalle-i† na hoŋmu-na. Di yaa ciεŋ i tiε bĩ Diilonŋo-i «Baba». ⁷ Terienŋgu fanŋu-na, na sa tiraa na ye koraanŋ namaa, naa dii bepuoŋ namaa. Nanŋ yeŋ u bepuoŋ namaa, u ka hã-na ciilunŋu maŋ uŋ jĩena-kuo duo hã u bisãlmba-i baa-ku.

Galasitaamba maama yuu Pol huoŋga-i

⁸ Dielũo-i-na, na saa ta na suo ninsoŋ-Diilonŋo-i, a ce dumaanŋo-na naa naa ta na ko na fεre na hã diiliesosoyaamba. ⁹ Nga fiεfiε-i-na, na suo ninsoŋ-Diilonŋo-i, mi gbãa cira Diilonŋo yaa suyaanŋ-naŋ fiεfiε-i-na, ma da niε na ta na taara na bir dii na yunni-i aŋsosome-na? Na taara na bir jo karsinni-na wei? ¹⁰ Na fiεlaa yinni nanni, baa caamba namba, baa bienŋa nanŋa ta na ce ponsanni aa ta na tiε maraama wuo na ce Diilonŋ-huoŋga. ¹¹ Na ce korma ta ma da-mi baa-na. Ku ce miŋ ciε muliεma maŋ baa-na, mi ciε-ma gbãŋgbãŋ wei?

¹² Tobinŋ namaa, muo miŋ ciε mi fεre namaa temma-i dumaa, jande, mi cãrã-nei, ciεŋ na fεre

* **4:2** Pol ba baaŋgu-na, Girekibaa-ba wulaa, tuoŋo yaa pigãanŋ u bepolhoŋ hii bibiεŋo huoŋgu maŋ nuo-i. Huoŋgu fanŋu'i nuo-i tuoŋo duo uu si dii, bepolhoŋo gbãa wuo u ciilunŋu-i. † **4:6** Diilonŋ-Yalle-i baa u Biεŋo Yalle-i Yaduole yaa-i.

mei bi temma-i dumei. Na saa ce kuujangu diei mie. ¹³ Na suyaa wuɔ miɲ waan *Neldɔdɔlma-i baa-na dielā-wamma-i, jarma'i cie mi waɲ-ma baa-na. ¹⁴ Miɲ waa jarma-na, naa naa gbāa ciina-mie, naa naa gbāa bi ta na ce nyenyelma mie, nga mafamma saa ce. Na yaan aa bel-mi ɲaa *dɔrpɔpuɔrbilonɲ muɔ, na bilaa-mi ɲaa muɔmei Yesu-Kirsa-i. ¹⁵ Mi suyaa mie kuɔ naa na'a na ka gbāa, naa naa hiel na yufienɲa-i hā-mi. Na hɔmmu naa gbuu fɛ huɔngu fanɲu-na da yogogo. Bige-i juɔ ce? Hɔfɛlle falle curaa hie? ¹⁶ Miɲ waan ninsoɲo-i baa-na ku'i cie na da nie si mi bigāan-na wei?

¹⁷ Bamanɲ gbaraan ba nyaanu-nei, ban jɔguɔɲ manɲ baa-na, ma saa fa. Ba taara ba kar-na muɔɲo-na na waa baa ba yaa-i ta na gbar na nyaanu-bei. ¹⁸ Da ɲ ta ɲ kuye ānfafamma-i hɔnni manɲ jon, ku faa; ku saa saaya ku waa mei yufellenɲ yon. ¹⁹ Mi bisālɲ namaa, na maama gbu ma ko-mi, ma jan-mi ɲaa ciɛɲo kusɔɲ da ku bel-o kuɲ jan-yon dumaa. Da mi ji suɔ wuɔ na cie baaduɔɲ namaa baa *Kirsa-i, ku yaa jan daama ka ciire-mie. ²⁰ Mi huɔnga cuu baa-na, a ce dumaanɲo-na mi gbuu ta mi taara dumandɛ-i-na mi waa na hɔlma-na a suɔ miɲ ka waɲ manɲ baa-na.

Abiramu horre maama

²¹ Namaa namanɲ taaraayan na bir kā *Moisi *āɲɲinamma-na, na'a nie? Na saa nu manɲ waan āɲɲinamanɲ-sebe-i-na wei? ²² Ma nyegāan wuɔ: *Abiramu daa bepolɲo diei baa kɔrciɛɲo-i, aa u bi diei baa nebiciɛɲo-i.‡ Kɔrciɛɲo-i ba taa ba bi-yo Agaar aa bi nebiciɛɲo-i Sara. ²³ Kɔrciɛɲo biɛɲo

‡ 4:22 Nieɲ Miwaanɲo ɲinamanɲ-sebe-i-na (Genèse) 15-21.

huoŋ nelbilien homma, a ne da nebicieŋo bieŋo-i Diilonŋo'i pãa nunŋu baa-yo aa hã-yo baa-yo.

²⁴ Nelma famma gbãa bi pigãaŋ-ye bige-i? I gbãa saa caaŋ daaba-i ba hãi-i-na baa *tobisinni hãi. Dielã-tobisinni yaa nimaŋ cie Sinayi tãnunŋu-na. § Ni yaa juo baa kãrsinni-i. I gbãa saa ni yaa baa Agaar. ²⁵ Agaar yerre yaa haa Sinayi tãnunŋu-na dii Arabi-i-na. Agaar bi dii ŋaa niŋ daa *Yerusalemu-i dumaa nyunŋo-i-na, bamaŋ dii-yuo, ba yaa u bisãlmba-i; añjĩnamma cie-ba kãraamba. ²⁶ Nga Yerusalemu maŋ dãrã-i-na, u yaa dii ŋaa nebicieŋo-i, uu dii u ferẽŋ nuo; u yaa mie nyu-i. ²⁷ Na saa da, Diilonŋ-nelma ciẽra wuo:

«Cɛparŋo bisãlmba ka ciinu yaŋ cɛnikãruo baamba-i. Terienŋu faŋgu-na, cieŋ nuoni maŋ ŋ naŋga saa kã ŋ huon-nu dede, fẽ ŋ huŋga-i.

*Ta ŋ nyẽ ŋ tataala, nuoni maŋ saa da ku jamma-i dede.»**

²⁸ Tobin namaa, *Isakin yẽŋ nupãllen-bilonŋo dumaa, namaa naa bi dii nupãllen-bisãlŋ namaa dumei. ²⁹ Nga naacombilonŋo maŋ huon nelbilien homma-i, uŋ taa u ce umaŋ huon *Diilonŋ-Yalle homma-i kpãncõlgũo-i dumaa, kuu bi dii dumei nyunŋo-i-na. ³⁰ Nga Diilonŋ-nelma waan wuo niẽ kufanŋu kũŋgu-na? Ma ciẽra wuo: *«Kãrcieŋo bieŋo sie gbãa wuo tuonŋo ciulunŋu-i kuuduonŋu baa nebicieŋo bieŋo-i. A ce dumaanŋo-na, donya kãrcieŋo-i baa u bieŋo-i.»†* ³¹ Tobin namaa, terienŋu faŋgu-na, mie ii si dii kãrcieŋo bisãlŋ mie, nga ii dii nebicieŋo bisãlŋ mie; ii dii i ferẽŋ nuo.

§ 4:24 Niẽŋ Helmaŋ-sebe-i-na (Exode) 19-24. * 4:27 Isayi (Ésaïe) 54.1 † 4:30 Miwaanŋo jĩnammaŋ-sebe (Genèse) 21.9-10

5

Ii dii i fereŋ nuɔ

¹ *Kirsaa hūyāa-ye i die waa i fereŋ nuɔ kelkel. Terienŋu fanŋu-na, gbāan ba baa ji tiraa dii-na kɔrsinni-na!

² Niŋ, muɔ Pol, miŋ ka waŋ mamaŋ baa-na ma yaa daama: Da na ce ba *jā-na, Kirsaa maama sie tiraa waa baa yunŋu na wulaa. ³ Yaan mi tiraa tir-ma baa-na: Uman duɔ ce ba jā-yo, kutienŋo saaya u wuɔ *Moisi *ānjɪnamma-i ma kūŋgu-na hiere kpāŋkpaani. ⁴ Namaa namaŋ vaa na fere baa ānjɪnamma-i wuɔ na taara na vii Diilonŋo yaanŋa-na, na buɔra baa Kirsaa-i; Diilonŋo ānfafamma kuraaya-nei.

⁵ Mie fuɔ, in hūyāa Kirsaa maama-i, i suyaa wuɔ Diilonŋo ka tuɔ kāŋ-ye nelviin mie. *Diilonŋ-Yalle cie i tiena kufanŋu tɛnamma yaa-i. ⁶ Da ŋ waa Yesu-Kirsaa horre-na, ŋ *jāa o, ŋ saa jā o, yunŋu si dii-kuɔ. Kumaŋ yunŋu, ku yaa i hūu u maama-i a tie dɔl baa i-naa.

⁷ Naa naa bie hūmefafalle. Hai moloŋo-i juɔ ce na nanna-die? Hai juɔ ce na cɪina ninsoŋo-i? ⁸ Na saaya na suɔ wuɔ uman bɛ-na ce-na u baan namaa, fuɔ maacemma sɪ mafamma-i. ⁹ Siini-i baa ni yornumma-i niŋ siren burjūmmu-i dumaa, nelduɔŋo diei gbāa guɔla Diilonŋ-dūŋ-baamba-i hiere dumɛi. ¹⁰ Muɔ fuɔ, Itienŋo cie mi holle sa tie baa na maama-i. Mi suyaa wuɔ na sie jɔguɔŋ na den maama baa muɔmiŋ jɔguɔŋ mamaŋ. Nga uman guɔlaan na gbeini-i, duɔ fie waa nie nie, Diilonŋo ka yuu-yo.

11 Tobin namaa, maman ηaa mei maama-i, kuɔ mi Diilonj-nelma wamma-na, mii naa cor ta mi pi-iye baa nuɔmba-i wuɔ da η ta η taara η vii Diilonjo yaanga-na fuɔ η jā, baa naa waa hie ta ba huol mi yaan-na? Aa Kirsan kuu *daangu-na, baa naa waa hie ta ba ciina ku nelma-i? 12 Baman η huolaan na yammu-i baa *jammaη-kūngu-i, ba yaan bafamba ferēη canni-i ta ba cie bige-i? Ba sa fūnuη kar-ni nanna bɔlbɔl wei? Ku yaa i ka suɔ wuɔ jammaη-maama dii kpelle ba wulaa.

I baa fer i kusūη-maama-i

13 Tobin namaa, namaanjo-i Diilonjo biε-na ce-na u baan namaa, na da na waa na ferēη nuɔ. Nga baa na ce kufangu-i gboruonju a ta na ce kuman dɔlaanu-nei. Yaan aa na yan na maama ta ma dɔlnu na-naa na ta na kāyā na-naa. 14 Na saa da, *Moisi *anjīnamma-i hierē ma juɔ ji gbura ma-naa nelma diei maan daama yaa nuɔ-i wuɔ: «*Ta η dɔl η nanoljo-i ηaa niη dɔl η ferε dumaa.*»* 15 Nga da na bir yan aa ta na hel na gāη baa na-naa, na bigāan na-naa ηaa bimbaan namaa; da na saa gbāη, na ka kɔsuɔη na-naa.

16 Minj ka wanj maman baa-na ma yaa daama: Yaan *Diilonj-Yalle ta di ta na yaan-na, ku yaa na ka ne na kusūnniη-maama-i aa yan-ma. 17 Nelbilonjo kusūη-maama-i baa Diilonj-Yalle kusūη-maama-i maaduɔma sī. Diilonj-Yalle kusūη-maama-i baa nelbilonjo kusūη-maama-i ma sa kā hūmeduɔle. Ma hāi-i-na, ma sa gbo baa ma-naa; ku'i cie na sa gbā na ce kuman dɔlaanuη-nei. 18 Da na yan

* 5:14 Buolman-sebe (Lévitique) 19.18

Diilonj-Yalle ta na yaan-na, añjinamma sie tiraa gbãa yuu-na baa weima.

¹⁹ Kumañ daañ nelbiliemba hõlma-na ku sa puul. Ku yaa daaku: saasorsinni, tilãsinni, biñwosinni, ²⁰ cufẽbuole, isõmma, bigãaru, berru, nahuõnga, hõdulle, yelma, bõrõmma, nuharungu, ²¹ nenemungu, konhiliingu, gbuolaangu, ni yaa kãañ dumaanjo-na. Miñ waan mamañ baa-na cor, mi ka tiraa tir-ma baa-na: Bamañ ciẽñ kufangu-i, ba sie da munsuurmu *Diilonj-nelle-na.

²² Nga Diilonj-Yallen dii kumañ nelien nuõ ñ huõnga-na, ku yaa daaku: nelnyulmu, hõfẽlle, yaafẽlle, hõhinanga, hujarre, fafaangu, viisinni, ²³ hiehienjo, gbãñgbãmungu. Anjinamma sa ciina nifanni-i daani-i. ²⁴ Bamañ hũyãa *Kirsa maama-i, ba gbuu ba kusunniñ-maama-i baa ba hõbabalammu-i *daangu-na ko-ni hierẽ. ²⁵ Da kuõ ii dii tĩena Diilonj-Yalle tĩenamma, i saaya i tie ce diñ taarañ i tie ce kumañ. ²⁶ Yaan i nanna bombolma-i baa ãntaaramma-i baa nenemungu-i i hõlma-na.

6

Yaan i tie kãyã i-naa

¹ Tobin namaa, *Diilonj-Yallen yen baa namaa namañ, da na da molo ce kuubabalaangu, na belo da hiehie na dii-yo hũmefafalle-na. Aa na bel na ferẽ unañ nuõ ñ baa ji suur fuõ nallu-na. ² Taa na kãyã na-naa. *Kirsa taara ku yaa na wulaa. ³ Umanj duõ tuõ ne wuõ sĩ u temma si dii, a ne da u sie gbãa cii muonu canja, kutienjo tãal u ferẽ. ⁴ Nelienjo nelienjo, u ne fuõ ferẽñ ciluõ-i u ne. Duõ da u faa, u gbãa tuõ muo u pãmpinanga-i a saa baa fuõ

fereŋ ciluɔ-i; nga u baa muo-ka wuɔ fuɔ boɣaa mel-na. ⁵ Neliɛŋo neliɛŋo baa u yuŋ-maama.

⁶ Umanɔ duɔ tuɔ hel u waŋ Diilonɔ-nelma-i baa-ni, kutienɔ saaya u da kuanɔŋu ŋ nagãŋ-niini-na.

⁷ Baa na tãal na fere: Molo siɛ gbãa biŋ Diilonɔ yaanɔga-i. Da ŋ duu kumanɔ, ŋ ji kar ku yaa-i.

⁸ Umanɔ duɔ vaa u fere baa kumanɔ dɔlaanunɔ fuɔ fere, ma ka wuo-yo; nga umanɔ duɔ vaa u fere baa kumanɔ dɔlaanunɔ Diilonɔ-Yalle-i, di ka pã-yo baa cicɛlma manɔ sa tiɛŋ dede. ⁹ Baa na yanɔ i kũɔma senɔ baa ãnfafamma cemma-i. I kũɔŋ da ma saa kara, i ka da i maacemma sullu-i duŋ saaya du da huɔŋgu manɔ nuɔ-i. ¹⁰ Terienɔŋu fanɔŋu-na, die da i fere huɔŋgu huɔŋgu, i saaya i tie ce ãnfafamma-i nuɔmba-na hiere, ku huraa bamanɔ dii Diilonɔ-dũŋ-baamba horre-na.

Andaperienɔŋu

¹¹ Muɔmɛi hũyãa ta mi nyegẽŋ fiɛfiɛ-i-na baa mi fereŋ nanɔga, na saa da mɛi nyegẽmma dii wagaga. ¹² Bamanɔ guoraanɔ-nanɔ wuɔ na *jã, ba sa taara nelbiliemba bigãanɔ-ba *Kirsã kuliŋgu maama-na *daanɔŋu-na, ku'i cie. Ba taara yerre yonɔ. ¹³ Bamanɔ kuuyenɔ *jãmanɔ-kũŋgu-i daaba-i wuɔ *ãnjĩnamma, bafamba fere-i ba sa wuɔ ãnjĩnamma-i. Nga ba guor-na da na jã aa ba da ba gbeliɛŋ ba fere. ¹⁴ Muɔ fuɔ, mi sa gbeliɛŋ mi fere, nga mi gbeliɛŋ Itienɔ-i Yesu-Kirsã yaa u diei yonɔ. U yaa siyaa ba ko-yo i sɔlaanɔŋu-na. Fuɔ kuliŋgu yaa cie miwaanɔ bimbĩnni nuonɔŋu hel muɔ-na; ni sa tiraa gbãa yuu-mi baa wɛima. ¹⁵ Terienɔŋu fanɔŋu-na, ŋ *jãa o, ŋ saa jã o, yunɔŋu si dii-kuɔ. Kumanɔ yunɔŋu, ku yaa ŋ ce nelfɛlɛŋ nuɔ.

¹⁶ Bamaŋ wuɔyaan hūmel daade-i hiere, Diilonɔ fɛ ba hɔmmu-i aa kȃyā-bei, ba yaa Diilonɔ-baamba-i kelkel.

¹⁷ Pāduɔŋa maŋ mi kũɔma-na, a pigāan wuɔ Yesu nolŋ muɔ, molo baa tiraa u muliɛŋ-mi.

¹⁸ Tobin namaa, Itienɔ-i Yesu-Kirsa u kȃyā-nei hiere. Ma ce dumaa.

Diilon-nelma Tobisĩfelenni New Testament in Cerma (UV:cme:Cerma)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Cerma)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cerma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

All rights reserved.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

5ffe1c98-1ba9-54d8-8f4c-03a7c12fba11